

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főttér 27. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adóznak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 fr
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Schwarz Sándor könyvkereskedése, hová az előfi-
zetési- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyitólépés sora 30 kr.

Egy bíró részvéte.

Lapunk m. vasárnapi számának vezércikkében foglalkoztunk az eset-
tel, midőn Mátéffy Kálmán főszolga-
bíró Sima Ferencz orsz. képviselőt
és a Szentesi Lap felelős szerkesz-
tőjét, a szentesi vasúti indóháznál
elkeseredésében bottal leütötte.

Kifejtettük, hogy Mátéffy eljárása
felett pálcázat nem törtünk; mert hi-
szen üldöztetése következtében a szó-
szoros értelmében rá lett kényszerítve
a támadásra.

Az esettel „Ököl és bot“ című
vezércikkben foglalkozik „Szentés és
Vidéké“ nek m. hó 25-én megjelent
száma. Napnál világosabban kimutatja,
hogy az ököl jogot a vármegyén
Sima és párthívei honosították meg.
Miből természetesen az következik,
hogy most viseljék keresztényi tü-
relemmel a következményeket.

Mi tökéletesen egyetértünk ez
ügyben t. laptársunkkal; sőt mi még
ennél is tovább megyünk, midőn ki-
jelentjük, hogy úgy Sima, mint köz-
vetlen környezete, nagyon is rá szol-
gáltak különösen a tisztviselői kar
részéről olyan támadásokra, minőben
Simát részesítette Mátéffy Kálmán
főszolgabíró.

Arról is meg vagyunk győződve,
hogy a vármegyei szabadelvűpárt-
nak nincs oly tagja, aki kezét szívére
telve, tekintve az előzményeket, Mátéffy
Kálmán eljárása felett pálcázat törne,
vagy eljárását a szabadelvű párt számlá-
jára róná fel.

Eppen ezért, nevetségesnek tar-
tanánk Csemegi Antal községi bíró
urnak Simához intézett részvét nyil-
latkozását: ha annak hátterét nem is-
mernénk. Csemegi ur fogja magát és
szabadelvűpárt nevében, mint annak
rendíthetetlen tagja és zászló vivője
ítéli el Mátéffy eljárását és fejezi ki
Sima Ferencz álti mély részvétét.

Különb. Csemegi ur szabadelvű-
párti pártfogóinak, tisztelőjeinek na-
gyobb épülésére, szükségesnek tart-
juk a részvét nyilatkozatot úgy, amint
az a „Szentési Lap“ m. hó 26-án
megjelent, szó szerint közölni. Örvend-
jenek rajta a vármegyén azok, akik
Csemegi ur szabadelvűségét soha két-
ségbe nem vonták, akik a t. bíró
urat, mint pártunk rendíthetetlen tag-
ját nem egyszer kitüntették és bi-
zalmi állásokkal tisztelték meg.

A „Szentési Lap“ hivatkozott
számának. „Az orgyilkossági kísérlet“
című cikkében a következő passus
foglaltatik: „De nem csak az ellen-

zék, hanem a kormánypárt körében
is mély a részvét Sima Ferencz iránt
és nagy a felháborodás a merénylő
ellen. Ennek illusztrálására közöljük
Csemegi Antal csongrádi bírónak, a
kormánypárt régi tagjának Sima Fe-
renczhez intézett következő táviratát:
A vármegyei szabadelvűpárt rovására
elkövetett brutális merénylet elitelése
mellett örömmel adok kifejezést
szerencsés megmenekülésén és ké-
rem a Mindenhatót, hogy önt, úgy is
mint a vármegyei ellenzék rettenthet-
len vezérét, kinek tehetségére, szívós
kitartására nekünk, mint a szabadelvű-
párt tisztességes elemeinek nagyobb
szükségünk van, mint az ellenzéknek,
családja boldogítására és a mi büsz-
keségünkre mi hamarabb felgyógyítsa.
Csemegi Antal.“

Azt hisszük, hogy a fenti nyilat-
kozat elég arra, hogy könyissa szemeit
mindazoknak, akik eddig Csemegi ur
szabadelvűpártiságában vakon hittek.

Tisztán láthatják azon kétszínű
szerepet, mit Csemegi ur évek óta
játszik a vármegyei szabadelvű párt-
tal szemben.

Azt hisszük, hogy ezen nyilatko-
zatra már csak leesett az a vastag,
makacs hályog Csemegi ur kegyes
pártfogóinak szeméről és be fogják

A „CSONGRÁDI LAP“ TÁRCZÁJA

Meghalt egy tanító!

Tavasza van a természetben: a kikelet
tavasza. Új életre ébredt az elszunnyadt Min-
denség s az erdőben dalra kél a madársereg,
a mezei virágok ezernyi tarka serege hul-
lámzó ocaánna simul a lenge szellő lágy keze
alatt s a szerényen csörgedező kicsiny patak
vizében arany színt játszik a fénylő napsugár.

Virágkelyhében született pillangó gala-
gonya bokron röpköd, zümmögve kél dolgos
útjára a méh s fényes bogárcák zóme tar-
kázza a zöld pázsitot.

Szép, verőfényes májusi nap van. Zsong
az élet mindenütt. A balzsamos illatárban
tárgal a kebel, hevesebben dobog a szív s
boldog, meglegedés tölti el a halandó emb-
bert. Örül mindenki a létnek.

Élni, élni! Mily édes gondolat! Bú,
szenvadás, az életkertjében e szűró, tövises
virágok, a semmibe szélednek a gondolkodó
ember előtt, csak élhessen tovább. Örvendj
ember, mert jó az Isten, szeret tégedet. Min-
dent, mit szemmel beláthatsz, gyönyörödre
van teremtve.

Meghalt egy tanító! . . . A nemzet nap-
számosainak száma egygyel kevesebb. Virág

fakasztó május, az öröm hónapja, gyász na-
pot hozott nekünk. Kidült sorainkból egy
oszlop: meghalt egy tanító.

Gassich Lajos nincs többé!
Sebes szárnyon járta be halálának híre
városunkat, s oly hihetetlenül, oly fájólag
hatott mindenkire. Alig pár nappal még, ro-
gyott testtel, de ifjú lelkesedéssel fáradozott
nehéz munkájában, a tanítás-nevelésben, me-
lyet oly nagyon szeretett.

Mi, kik egykor szintén tanítványai va-
lánk, tiszteletteljes bámulattal szemléltük a
mestert, kinek keze alól egész nemzedék ke-
rült ki. Pontos, ügybuzgó munkása volt a
népnevelésnek. S ezt, fiatal társaim, örökö-
l hagya nekünk.

Mert, hisz azt ti jól tudjátok, hogy
mindnyájan szegény tanító nép vagyunk;
kik a megszoigált munkáért, földi javak-
kal, érdemileg nem jutalmaztatunk. De,
mostoha gyermekei a társadalomnak, titeket
az ne kedvetlenítsen el. Mint a méh, vagy a
szorgalmas hangya, munkálkodjunk a tanítás
nevelés szőlőjében s egykor, ha megszakad
életünk fonala, a hála és elismerés babérko-
szorúja fogja beborítani halotti koporsókat.

A hála és elismerés koszorúját láthat-
tátok a temetésen is.

A tengernyi nép szótlán, komoly arca
sokat, nagyon sokat beszélt nekem a halott-
ról. A szíveikbe láttam . . .

A mosolygó, vidám gyermekből ma már
komoly férfi lett. Számítlan veszélyen ment
keresztül az életi harcban, de hajdani tani-

tóját nem feledte el. Ott volt mind, a ki
csak tehette, a temetésén.

S az isteni szikra, mely a gyermek szí-
vében születik, folyton ég a kebelben még
az élet alkonyán is. Egy jó tanítót, kit a
hivatás szeretet lelkesít, nem feledhetnek el
volt tanítványai sohasem.

Idegenből került hozzánk a szeretett
kartárs s néki ez a föld kedves, édes otthona
lett. Bölcsőjét máshelyen ringatá altató daj-
kája, édes anyja, s szerető hitvese, boldog-
ságát, mindenét itt tette a gyászos koporsóba.

Élettörténetét csak hézagosan tudjuk. Ő
nem beszélgetett róla, s mi nem kérdeztük
azt. Úgy képzeltük, mintha mindig a miénk
lett volna.

Született 1822-ben, augusztus havának
27-én, Kecskeméten.

Szegény sorsu szülei gondos nevelésben
részesítették s a tudományt kedvelő, szor-
galmas tanuló Budapestre vitték a tanító-
képzőbe. Itt, 1841—42-ben, dicséretes ered-
ményrel elvégezte a tanfolyamot. Először
tanító lett Ujfalu. A szabadságharc kitö-
résekor szülővárosában, Kecskeméten, irno-
koskodott. Csongrádon tanítóvá választott
1850-ben. Ez időtől kezdve haláláig a miénk
maradt. A boldogult Fodor István után az
igazgatói teendőkkal bizta meg az iskolaszék-
nek és kartársainak bizalma. Az igazgatói
terhes munkát 1886-tól 1891-ig viselte. Ek-
kor, hajlott korára való tekintettel lemondott
az elemi iskolák igazgatásáról, s mint egy-
szerű közkatona a tanügynek, szolgálta azt

látani, hogy éveken át orruknál fogva hagyták magukat vezetni egy két kulacsos ember által. Eltekintve Csemegi ur kétkulacsosságától, kérdjük, honnan veszi magának azt a vakmerő bátorságot, hogy többes számot használ nyilatkozatában. Mutasson még egy másik szabadelvűparti egyént, akinek szüksége van Sima tehetségére.

Bizonyára, ha szétnéz Csemegi úr, csak saját magát fogja találni, aki nézetét osztja.

Ne bolondítsa hát a vármegyét! Tessék már egyszer színt vallani! Mert ez időszerűt, Csemegi ur abban a kellemes helyzetben van, hogy magának tartja az ellenzék is, meg a megyepárt is.

Ha Csemegi ur Hegyiekkel beszél, Hegyi pártról azt mondja: pártunk. Ha peddig Stammerral vagy a főispán urral beszél, annak is azt mondja, hogy pártunk; értvén alatta a szabadelvűpártot.

Legyen tehát oly kegyes vagy egyenes kijelenteni, melyik pártnak a zászlója alá tartozik; mert annyit mondhatunk, hogy a mi pártunk zászlója alá nem tartozik. A mi pártunk ellen, hogy intriguázott, hogy azt iparkodott megbuktatni, sőt mi több, főrészes volt azon akna munkának, mit évek hosszú során át ástak éppen pártunk a szabadelvűpárt felrobbantása végett, azt kézzel fogható adatokkal bizonyíthatjuk be.

De nem csak a multban viselt dolgai, de jelen cselekedetei is, arról győznek meg bennünket, hogy Csemegi ur rokonszenve az ellenzék felé van fordulva; még mi, akik pártunk győzelméért küzdünk, fáradunk és áldozunk, általa ahol csak módja és alkalma van rá üldöztetünk.

Meg lehet róla győződve ugy Csemegi ur, mint vele rokonszenvező ellenzéki notabilitások, hogy mi nem hányuk szemére soha politikai hitehagyottságát. De azt ne állítsa, ne hirdesse, hogy szabadelvűparti. Mert

kitartó munkássággal. Azonban a csongrádi járási tanító egyletnek haláláig alelnöke maradt. Kétszeri házasságából egy leány gyermeke maradt, ki most Budapesten van. — A magán életben is ismerte őt mindenki. Derült, vig kedélyű öreg ur volt mindig. Mély vallásosságának hódolva, ahg volt nap, hogy a templomból elmaradt volna.

Temetésén meghatón nyilatkozott a részvét. Ott voltak, pályatársain kívül, az összes hivatalok, egyletek képviselői...

Szomorúan zúgott a gyászharang s a gyászoló gyülekezet kikísérte felejthetetlen halottját a temetőbe.

Most már nyugszik, a kereszt árnyában, s várja a feltámadás nagy napját. Csak a frissen hantolt sír és fejfája mutatja, hogy: „Meghalt egy tanító!”

Szeretett pályatárs, kedves Lajos bátyánk, pihenj békén.

Isten veled!

Sághy Mihály.

mi akik ismerjük gondolkozását, vicselt dolgait és benső viszonyait a helybeli ellenzék vezérférfiaihoz, kikkel együtt gondolkozik, kiknek kedvére cselekedik, kikkel értekeznek és velök egy követ fűjj: öszinte szabadelvűpártiságában hinni sohasem fogunk.

Boldogítsa tehát a t részvétnyilatkozó biró ur Simáékat vagy Hegyieket; vagy hitesse el továbbra is magáról a könnyen hívőkkel, hogy a szabadelvűpárthoz tartozik: nekünk arra, hogy bennünket boldogítson szüksegünk nincs; mi szabadelvűpártiságában sem a multban nem hittünk, sem a jövőben hinni nem fogunk.

Utasítás.

A vértetű (ellen való védekezésre. A vértetű a növényzetnek családjába tartozik és életmódja, valamint szaporodásának folyamata nagyjába véve olyan, mint a növényzetek nagyrésze. Testalkatra nézve szintén hasonlít a többi növényzetéhez. Vértetűnek azért nevezik, mert testének belsőjében vér piros nedv van és ha az álatot valami világos alapon szétnyomjuk, piros folt marad a helyén. Amde ez a körülmény még nem biztos ismertető jele ennek a fajnak; mert több rokonának szintén meg van ez a tulajdonsága. Miből ítélhetjük meg tehát legbiztosabban, vajjon vértetűvel van-e dolgunk? Mindennek előtt tudnunk kell, hogy a vértetű főképen almafákon, ritkábban körte és birsalmafákon, kivételesen a galagonyán és berkenyén él. Ezek közül a fák közül az almafa, a melyre nézve legártalmasabb. Sohasem a leveleket támadja meg, hanem mindég csak az ágakat, fiatalabb fáknál magát a törzset is. Társaságban él együtt és a serdültebb példányok testében valami vészféle hófehér, gyapjúhoz vagy gyapthoz hasonló váladék izzad ki. Hogyha sok vértetű szoroson egymás mellé telepedve lepi el a fának valamelyik részét, akkor az a hófehér gyapjas váladék közös takarót alkot az egész csapat felett és olyan, mintha azon a foltban der lepte volna el a fát. Még magasabb fákon is könnyű őket ezen réven felismerni; mert a vértetű kolóniák jobbra az ágaknak a föld felé néző oldalán szeretnek csoportosulni, nyilván azért, hogy az esőtől ilyen módon jobban meglegyenek kímélve. Ha az említett fehér váladékot ecsettel vagy tüvel gondosan eltávolítjuk, akkor meglátjuk a fa kérgén sűrűn egymás mellé sorakozott és szoroson a fához lapult tetveket, nagyot kicsit vegyesen. A felnöttek 1 1/2 millim. hosszúak, testük némileg körte alakú, színük sötét barna. Szemük vörhenyes, csápjuk a testhez képest aránylag rövid. A fejnek alsó részén van a három izülekéből álló szívóka, vagyis szívócsőr, mellyel a fák kérgét megszurják, a kéreg alatti élő szövetnek nevéit kiszívják és evvel a fát először elsatnyítják, később pedig esetleg meg is ölik, úgy mint, a hogy a filloxera megöli a szőlőtökét. A szívás helyén a faágakon, rendetlen daganatok, dudorodások támadnak, melyeknek fellazult szövete könnyen korhadásba megy át és így a tápláló nedvek tovább vezetésére alkalmatlanná válik. Azok a vértetvek, melyek tavasztól őszig találhatók, mindt szárnyatlanok és mind anyák; hímek nincsenek köztük, hanem valamennyi megelőző párzás nélkül, tehát szűzen szaporodás útján 36—50 eleven ivadékot szül. A fiatalok először sárgák és csak további növekedésük mellett öltönek először sötétsárga és később fokozatosan barna színt. Miután így egymásután nyolcz vagy tíz ivadék csupa szárnyatlan eleven szülő anyákból állott, végre öszszel a társaság egyes példányai tökéletesebb fejlődést érnek el és megszárnasodnak.

Ezek a szárnyas alakok szintén mind anyák ugyan és a mellett szűzen szaporodók is, azonban ezek már nem eleveneket szülnék hanem petéket tojnak. Elgondolhatjuk, hogy nem hiába van szárnyuk és nem is maradnak meg, születésük helyén, mint szárnyatlan testvéreik, hanem átengedik magukat a légáramlatnak és ennek segítségével elrepülnek újabb és újabb helyekre, ilyen módon terjesztvén a bajt mindég nagyobb területekre. A hová egy ilyen őszi szárnyas anya leszállott, ott petéiből valódi hímek és nőstények, valóságos termékenyített petéket tojnak. Ezek a megtermékenyített peték a jövő évi fiatal kolóniák alapjai. Nevezetes és figyelembe igen méltó tény még az is, hogy a vértetű példányok egy része levendöröl a megtámadott fa gyökerére is és ott épen olyan módon él, mint földfeletti testvérei az ágakon. Mind a mellett a példányok télyomó része a telet is föld feletti részeken huzza ki. A vértetűt már a mult század közepe táján fedezték fel Észak-Amerikában, Canadában; késégtelen tehát, hogy az aztonai oceán tulsó partjairól került át hozzánk Európába. 1789-ben Angolországban, 1812-ben Franciaországban Breagnében, 8 évvel később Párisban állapították meg. Innen azután tovább terjedt Belgiumba, Hollandiába, Németországba és lassanként Európa majdnem minden államába, egészen a Kaukázusig. Hazánkban 1884-ben Pusztai Födemesen Pozsony város megyében, 1885-ben Temesvármegye Palánka, Veres templom és Vácrösvég községekben, 1886-ban Magyar Óváron, 1888-ban Ménesen fedezték fel. Azóta az infekció különösen Arad és Temes vármegyékben öltött nagyobb mértéket; majd felmerült az erdélyi részeken is, még pedig Brassóban jóformán mindenütt bebizonyult, hogy máshonnan hozatott gyümölcse csemetekkel hurozolták be a részt. A csemete forgalom tehát a bajnak főterjesztője.

Védekezés. Első dolog az, hogy a hová a bajt még nem hurozolták be, ott mindenki nagyon óvatos legyen, és ne vásároljon csemetét, sőt még oltóanyagot sem máshonnan, mint olyan helyről, melynek vértetűtől való mentessége kétségtelen. Főképen pedig a külföldről való behozatalnál kell igen óvatosnak lenni. Ha azonban mind a mellett befészkelte magát valahova a vértetű, akkor a fakat azonnal és nagyon lelkiismeretesen fertőzeteníteni kell. A fertőzetenítést a következő módon lehet megéjteni: a vértetű lepte fiatalabb csemeteket és oltóanyagot gondosan bekenjük olyan keverékkel, mely 150 gramm zöld szappanból, 200 köbcenti méter kozma szeszből 9 gramm karbol savból készül. Ezeket az a kotó részeket annyi vízben kell feloldani, hogy az egész egy liternyi tegyen ki. Az egészet még 4 liter vízzel fehitjük. — Öreg fáknál a megtámadott foltokat valami növényi olajjal kell beecsetelni és utána az összes mélyedéseket és sebeket olyan tapasztalással kell bemázolni, mely fele részben gyúrható agyagból, fele részben pedig frissen trágyából áll és a melynek alkotó részeit nagyon jól összekeverték. A hol a vértetű már a fiatalabb ágakat is ellepte, ott azokat le kell nyelni és elégetni. A főntebbi eljárások mindaddig ismétlendők, míg vértetűk mutatkoznak és nem csak az almafákra, hanem az esetleg szintén fertőzött körte, birs és berkenye fákra, valamint galagonya bokrokra is ki kell terjeszteni. Mivel pedig a vértetvek egyrésze a fák gyökerén élőködik, azért öszszel az illető fák töve körül másfél arasznyi mélységre oltatlan meszet kell helyezni. Az oltatlan mesz mennyisége a fa nagyságától függ és arra való, hogy a gyökereken kitevelt tetvek ne mászhassanak fel a föld feletti részekre: Franciaországban ugyan erre a célra jó sikerrel használnak fazekas agyagból való vakolatot, melyet 8—10 centim.nyi vastag rétegben a fatörzse körül, közvetlenül a főbb gyökerek felé, 30—40 centim.nyi körben alkalmaznak, gondosan ügyelve arra, hogy mindenütt jól összeálljon és repedés ne legyen rajta. Ha ez a burkolat jól el van készítve, akkor a gyökereken levő tet-

vek a szabad levegőtől igen alaposan el vannak zárva.

Magy. kir. állami rovar-tani állomás.
Budapest, 1895. február: havában.

Hivatalos másolat hitelül:

Kóka Imre
kiadó

UJDONSÁGOK.

Gassich Lajos †

A csongrádi tanítók nestora, az egész város Gassich bácsija itt hagyta e czudar világot. April 30-án esti 6 órakor jobb létre szenderült. Csak négy napig volt beteg; szélhűdés oltá ki a munkás tanító életének fákláját. 73 éves korában hunyt el és ezen időből 47 évet a tanítói pályán töltött el. Temetése május 2-án történt a közönség impozáns részvétele mellett. A tanítóság teljes számban, az iskolaszék, a tanuló ifjuság, községi elöljáróság több tagja, testületek küldöttei jelentek meg az elhunyt végtisztességén. Az egyházi szertartás befejezése után az iparos ifjuság dalköre meghatározó gyászalt énekelt. Kint a temetőben Oláh Lázár, az elhunyt kartása mondott megindító, szép bucsuzót. Azután letevék a jó öreg meghidegült temetést a földbe, hol bizonyára csendes lesz a pihenése a nemzet egyik munkás életű napszamosának. Béke poraira!

— **Lévay Ferenc** meghalt. Alig tettük örök pihenőre öreg kartarsunkat, már is újabb gyászhirod hozott a táviró. Lévay Ferenc Csongrádmezye volt kir. tanfelügyelője kultusz miniszteri osztálytanácsos, a magyar tanügy lelkes bajnoka hunyt el a f. hó 2-án reggel 8 órakor Budapesten. Lévay Ferencben nem csak az országos tanügy vesztette el egyik kiváló szorgalmu tagját, de városunk tanítói kara is elvesztette benne önzetlen pártfogóját.

Aldás és béke hamvaira!

— **Isten dicsőségére.** Csongrádváros kath. közönsége, hazományos kegyelettel adózik hite, vallása czéljaira, valahányezor ilyenmő ténykedésére alkalom nyílik. Tudvalevő, hogy a város mint erkölcsi testület kebelébe tartozók közül néhány ezren a külterületen, tanyákon és szőlőkben laknak. A külterületi lakosság tömege a külső szőlőkben és a bukrosparton lakik. Mind a két hely nem közel, sőt mondhatni távol van a várostól és e távol eső helyek lakosai nem borulhattak le az Isten megszentelt oltáránál, mert nem volt templomuk. Most a tanyai lakosság megvalósítani szándékozik régi eszméjét, egy kápolna felépítését. A mint értesültünk, szombaton, május 4-én volt meg a helyszíni szemle, melynek eredménye az, hogy a kápolnát a bokrosi tanyai iskolával szemben, közvetlenül az országút mellett fogják felépíteni. Csak azután arról a téves felfogásról mondjanak le az érdekeltek, hogy a kápolnát vályogból, vagy vert falból építessék föl; inkább várni kell az építéssel és gyűjteni kell elegendő összeget az Isten dicsőítésére szolgáló kápolna létesítésére, mert még a puszta közepében emelendő kápolnának is, minden tekintetben különböznie kell a közönséges, mindennapi célokra használni szokott épületektől.

— **Kistelek tisztelgése a főispán előtt.** Kedves meglepetés érte a múlt vasárnapon a kistelekieket. A millenárius emlékmű bizottsággal érkezett a körükbe Vadnay Andor dr. főispán, aki ezúttal először lépett Kistelek földjére. A község elöljárósága üdvözlő beszéddel várta az érkező vendéget a vasuti állomás perronján és Vadnay főispánu szívélyes szavakban köszönte meg a meleg üdvözlőt, biztosította a község elöljáróságát és népét igaz rokonszenvéről.

— **Május elseje.** Ki hitte volna, hogy a mosolygós napu május elsője városunkat kivegye szokott csendes életéből, és hogy városunk lakossága a rendes kerékvágásból kilépve csöndületet idézzen elő, sőt hogy

az e napon előállott rendellenség következtében rendőri beavatkozás váljék szükségessé. Itt pedig kérem nálunk ez megtörtént. Hajnalban még csendes volt a város. Csak a májusi köszöntő czigányok czincozása zavarta meg a hajnal előtti néma csendet. Reggel felé amint kitekinténk a piacztérre, már látható volt, hogy valami készül Ide-oda robogó kocsi, azután mindig nagyobb tömegben hullámzó emberek jártak-keltek. Ugy kilencz óra felé zürzavaros, lárma, kiabálás, pörlekedés, szóvaltság volt már hallható. Majd előtűnt itt is, ott is két három csendőr szuronyos fegyverrel, több városi rendőr teljes felszereléssel; sőt gyakran a rendőrbiztos ur éles, kutató tekintetével is találkozunk. Még később, ugy délfelé, válságos helyzet, lett midőn a tolongó sokaságból egy-egy alakot választottak ki, a rendőrök. Loptak ezek kérem. Vászár volt nálunk s ez idézte elő a kissé zajos lármát és csöndületet. Már délután csendesebb volt a vásártér is, és estefelé ismét a szokott csend honolt.

Nyilttér.*

Tiszt Főtisztelendő ur! Oly vakmerően és szemtelenül gyanusit szennyes, kofalapjában minden békés polgárt, hogy már egész tulságig menő. Rólam is azt állítja, hogy engem korteskedésemért Réti Ferenc főszolgabíró ur, a nagyrejtő gátra négy forint napidíjjal munkafelügyelőnek alkalmazott. A ki rólam azt állítja, az egy hazug piszok ember, a ki a mások becsületén épít várat; mert üzleti dolgaim miatt nem is mehetnék. Azért is, szemtelenül már többször megtámadott kortes kollega ur, mintha én Réti Ferenc főszolgabíró ur kortese lettem volna. Itt is szemtelenül hazudik. Én a szabadelvű párthoz tartozok és annak egy szerény katonája vagyok. Jobban lehet egy iparos kortes; mint egy lóköttő fia; szolid lelkű pap! Szerény leszármazásomban sem lóköttő, nem gyilkos nem volt; még én sem ástam gyermekem a jégverembe!

Azt jól tudom; kortes kollega ur én rém bosszús és sok esetben elmondta már:

„Ha még tovább is útamba áltok,
Sanyarú Vendelnek a vég bucsút írjátok!...
Mert el vagyunk veszve
Ha Matyi nem lép közbe.

Csak bátorság és kintartás,
Van elég változás — nyavalyás;
Ha most deficitben maradtunk,
Majd meg adja nekünk, a ki lesz a követünk.

De azt meg mutatjuk,
Hogy mi, mindenre képesek vagyunk;
Egyik: az akolba küldte el népét;
Másik: meg legelni küldte hivat!

Most már könnyen mondhatjuk,
Milyen barnok vagytok:
▲miért velünk együtt
S z a v a z t o k!

Látja kortes kollega ur! Engem pedig legelni nem küldhet, mint az én Gergely komámat küldte. Ő is volt okos ember a választás előtt, de mikor leszavazott; — egy nagy bokrosi járást ajánlt, — saját használatára. Legyen meg győződve kortes kollega ur, hogy engem érdek nem vezetett sem a multban, sem a jövőben nem fog a választásnál. De azt merem állítani a jövőre nézve, hogy volt környezői közül is sok elhagyja. Mert mindenkinek nem telik hivatal; és azok, kik részben elérték a husos fazekakat, azok nem cserélik fel zabgaluskáért. Még a nagy harang sem képes annyit keresni, hogy békés polgárokkal — sikra szállhasson. Mert majd egyiknek a fizetését kell feljebb emelni; a másoknak busás vállalat; a harmadiknak egy egész vonat-költség felszámítása. A közjóért lelkecskémnek munka nélküli magas fizetés és állás. A gonoszoktól Greso mestersége de megszabadíts. Amen.

Oh de szép ez a frateri pálya,
Igaz, — hogy szemtelen az orozája;
Imádságát ájtatosan mondja,
— Hej csak tudnák, mit jelent e saba!

Kaszánitzky Dénes.

* A beküldő kívánságához képest szöveg-szóra közöljük a cikket, megjegyezzük azonban, hogy a felelősséget érte el nem vállaljuk. Szerk.

Felölös szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadólap-tulajdonos: SCHWARCZ SANDOR.

PÖNIX-HAJKENŐCS

a Stuttgarteri egészségügyi és beteg ápolási kiállításán 1890-ben díjat nyert Orvosi vélemény és ezer hála írat szerint az egyetlen realis és ártatlan szer, hogy uraknak és nőknek teljes üde hajzatot növeszen, igen fiatal uraknál erős bajuszt növeszt Sikerért és ártatlanságért jótállás Ezy főgely 80 kr., postai küldemény vagy utánvét 90 kr.

K. HOPPE, VIEN, XIV. Schwefelergasse 12.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad mellett.

Kényelmes közlekedés. Vasutó Nagyváradtól félkocsin három-negyed órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik agyváradtal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az Európai híru 49°C meleg természetes hévvez javalva van, az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savós izületi loboknál, csonttörések és fizamok után visszamaradt fájdalmaknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatisus alapon keletkeztek (ischiasnál), különböző börbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izadmányoknál, belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.

A fürdő fürdőorvosok: dr. Grósz Albert és dr. Schiff Errő.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 kr. 3 frt. között változik.

Gyógyterem (Cursalon) hirlapokkal, zongora és tekeasztallal, Terraszok szép kilátással. Éttermek, Sétahelyek a fürdőtelepen és mellette eltérő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család- és kádfürdőkön kívül mőrfürdők is vannak rendszeresítve. Állando kitűnő zenekar. Prospektus kivanatra küld a fürdőkezelőség.

513. sz.
tkv. 895.**Arverési hirdetményi kivonat.**

A Csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád-városi takszékpenztárnak, — néhai Szilády (Szilágyi) Anna örökössei és társai végrehajtást szenvedő elleni 500 frt. törke követelés és minden járulékaik iránti végrehajtási ügyében (a csongrádi kir. járásbírósa) tenülettén lévő, Csongrád község határában fekvő, a csongrádi 7683. számú tkjvben foglalt (996, 997) számú házból és beltelekből és tartozékaiból néhai Szilády Anna nevében álló 320 frta becsült felerészre, — a csongrádi 6340 számú tkjvben foglalt 9674/16 a. hrszámu 900 □ 81 térű legelőből Lantos Istvánt illető o. é. 161 frta becsült felerésze és a csongrádi 7430. számú tkjvben foglalt Varga Rókus és Nyilas Veron nevében álló 9736. c. 3 hrszámu 3 60/1600-ad hold téri 104 frta becsült mámai dűlőbeli legelőre az árverést a fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi Julius hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor a csongrádi kir. járásbírósnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis, 32 frt 26 frt. 10 kreuzárt és 10 frt. 40 kreuzárt készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42-§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bétapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi április hó 19-én.

Sordovány János
kir. aljárásbíró.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint a **Schvartz Ignatz** fele,

„FIUME”-HOZ

czimzett vendéglő vezetését átvettem. Főtörökvesem mindig az leend. hogy a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemeljem.

Magamat nagyra becsül figyel-
műkbe és szives támogatásukba ajánl-
va maradtam.

Kiváló tisztelettel:
Hacker Mátyás.

2453 sz. Csongrádi járás főszolgabirájától.
895**PÁLYÁZATI HIRDETMEY.**

Csongrád községénél megüresedett és evi 300 frt. fizetéssel díjazott községi I. orvosi állásra pályázatot hirdetvén, felhívom mindazokat, kik az említett állásra pályázni akarnak, hogy szabályszerűleg felszerelt

és az 1876. 14 t. cz. 14 §-ában meghatározott minőségüket igazoló kérvényeiket, hozzám **f. év május hó 10-ig benyújtsák**, mert a később érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Kelt Csongrád. 1895. május hó 4 én.

Réti Ferencz
főszolgabíró

Legjobb szer
Poloskák, bolhák, konyhai férgek
mely és élősködők ellen.

ZACHERLIN

Pusztító hatása! Pusztit mindenféle
férgemet, mint semmi más szer azért híres és keresett az egész világon,
mint egyetlen a maga nemében.

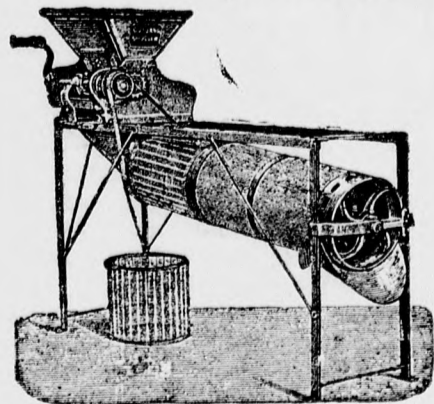
ISMERTETŐ JELEI: 1. a lepecsételt palack;
2. a ZACHERL név.

Kapható helyben: Bagossy József és Bagossy Gábor
kereskedő uraknál.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemez-lyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó-Trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieurök és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai, lyukasztott vagy hasított lemezek tesztés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy minta könyvek ingyen és bérmentve küldetnek.